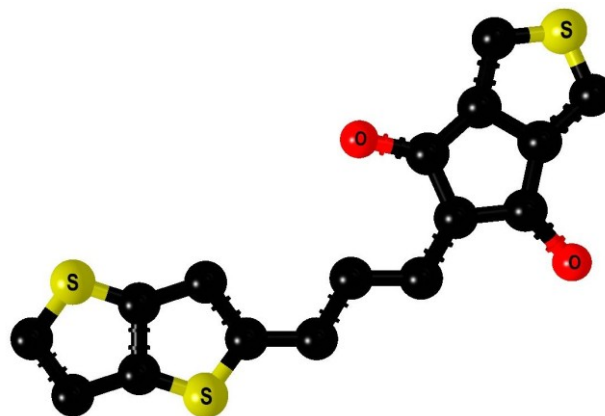

Interní grantová soutěž 2019

Vysoká škola technická a ekonomická
v Českých Budějovicích
Ústav technicko-technologický
Environmentální výzkumné pracoviště

Rozšíření aplikačního a výukového potenciálu materiálové laboratoře na VŠTE

hlavní řešitel:
spoluřešitelé:

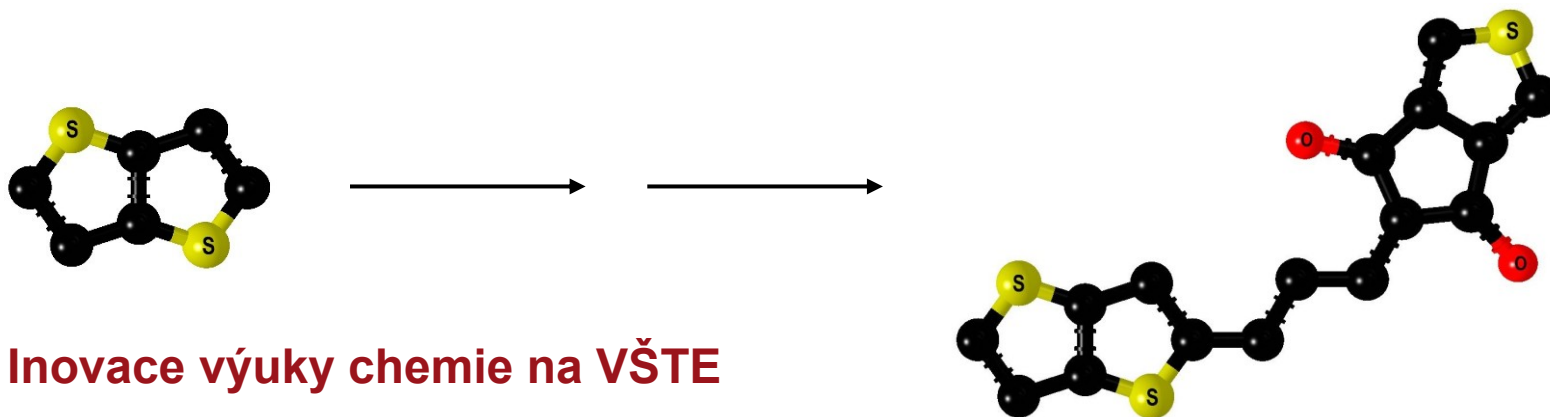
Ing. Jan Podlesný Ph.D.
prof. Ing. Filip Bureš Ph.D.
Ing. Veronika Jelínková

21. 11. 2019

Cíle řešení

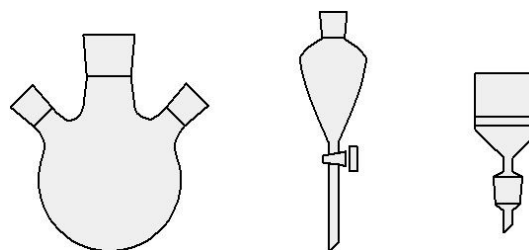
- **Podpora publikační aktivity pracovní skupiny materiálové laboratoře**

syntéza a charakterizace vybraných derivátů thieno[3,2-*b*]thiofenu a publikace této práce v mezinárodním impaktovaném periodiku

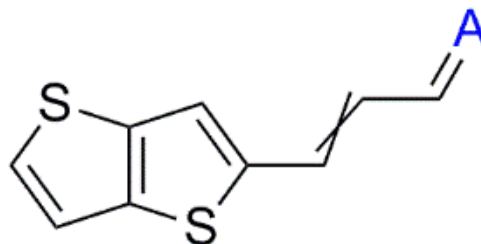
- **Inovace výuky chemie na VŠTE**

příprava vhodných experimentů určených k demonstraci učiva probíraného v rámci předmětu CHS Chemie

Úvod

D : thieno[3,2-*b*]thiofen

push-pull chromofor

3a - f

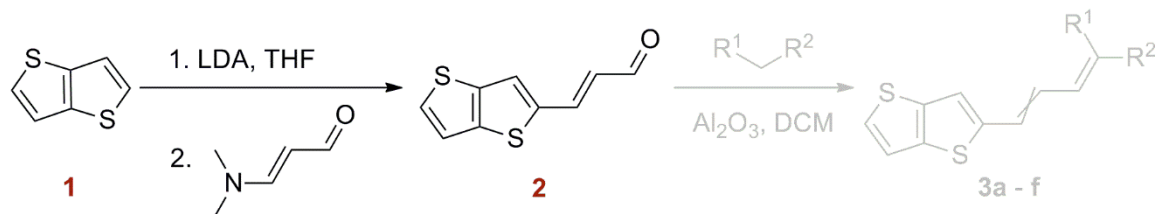
D = donor

A = akceptor

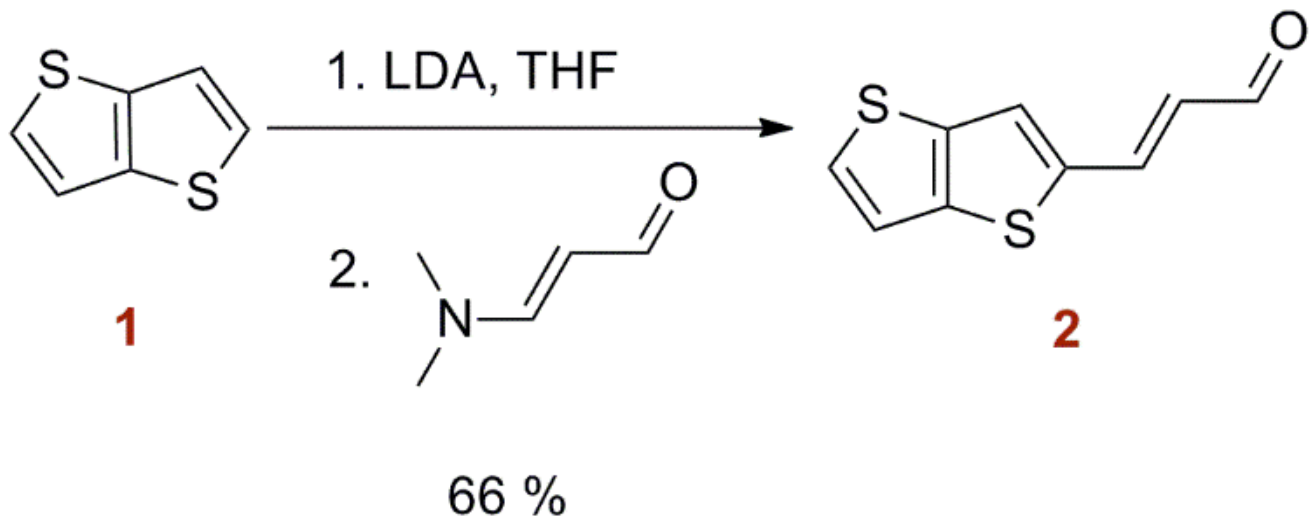
π = konjugovaný systém elektronů

ICT = intramolekulární přenos náboje

Syntéza cílových chromoforů **3a - f**

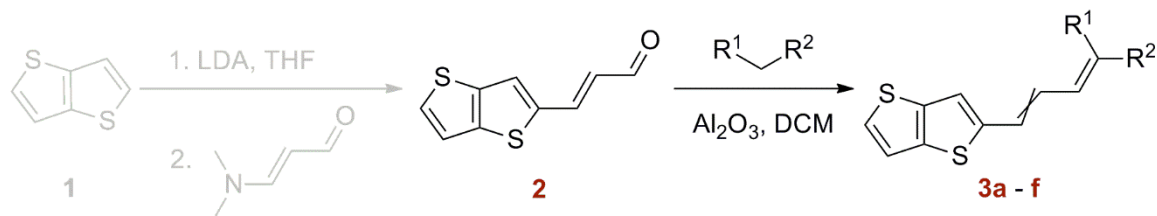

lithiace / substitute

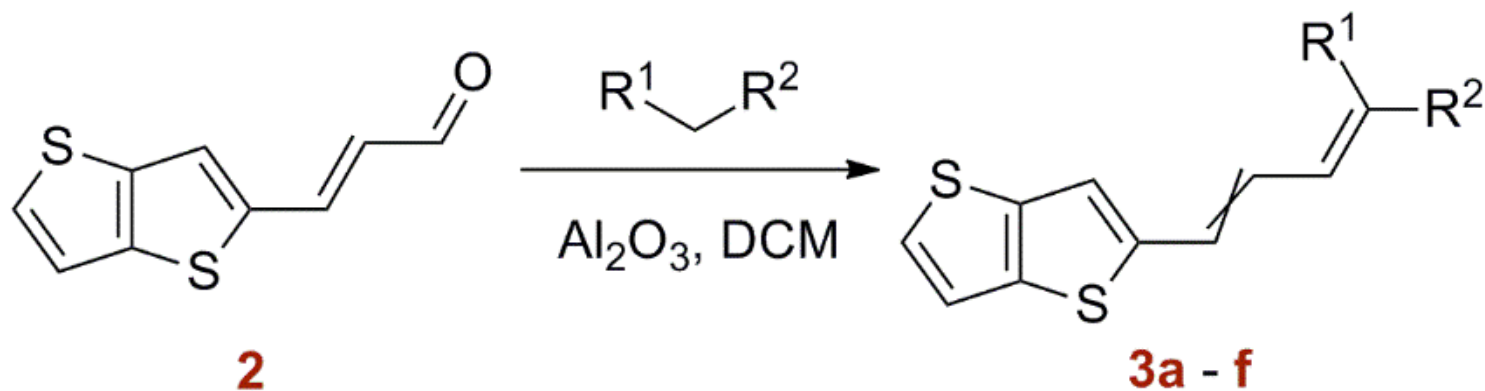

[1] M. Klikar, V. Jelínková, Z. Růžičková, T. Mikysek, O. Pytela, M. Ludwig, F. Bureš, *Eur. J. Org. Chem.* **2017**, 2764–2779.

Syntéza cílových chromoforů **3a - f**

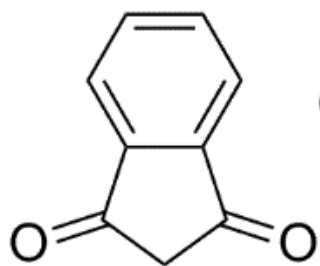
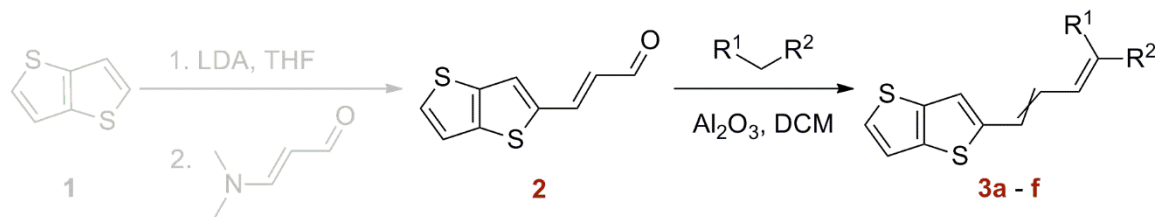

Knoevenagelova kondenzace

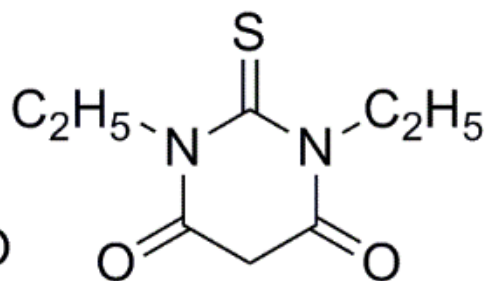

- [1] M. Klikar, V. Jelínková, Z. Růžičková, T. Mikysek, O. Pytela, M. Ludwig, F. Bureš, *Eur. J. Org. Chem.* **2017**, 2764–2779.

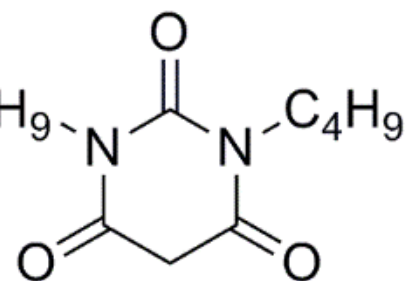
Syntéza cílových chromoforů **3a - f**

a (71 %)

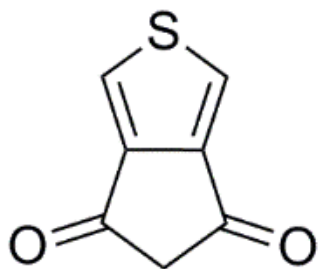

b (63 %)

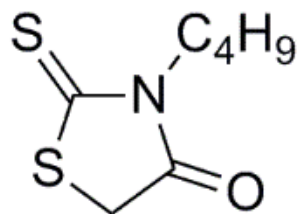

c (82 %)

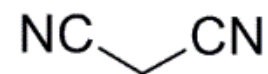
$\text{R}^1\text{-CH=CH-R}^2 =$

d (99 %)

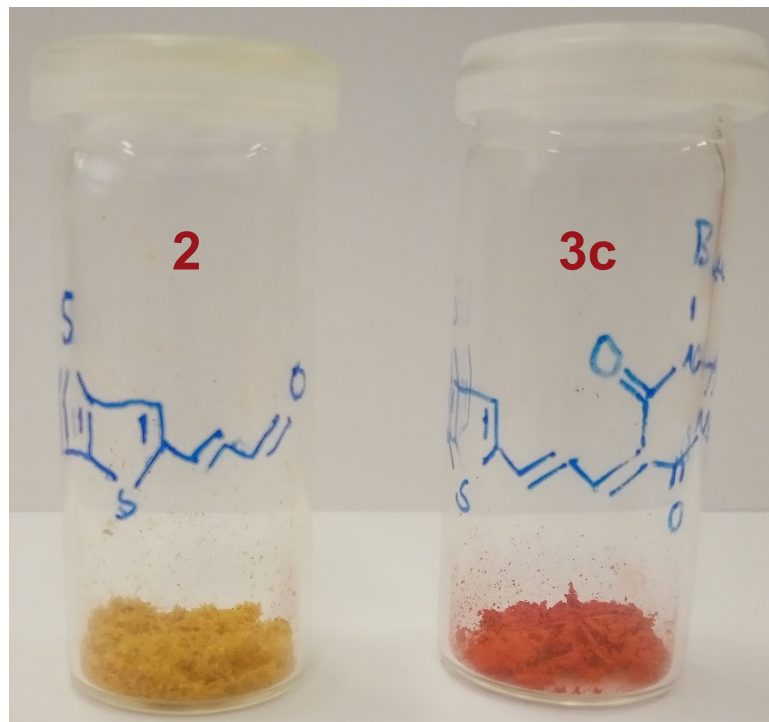
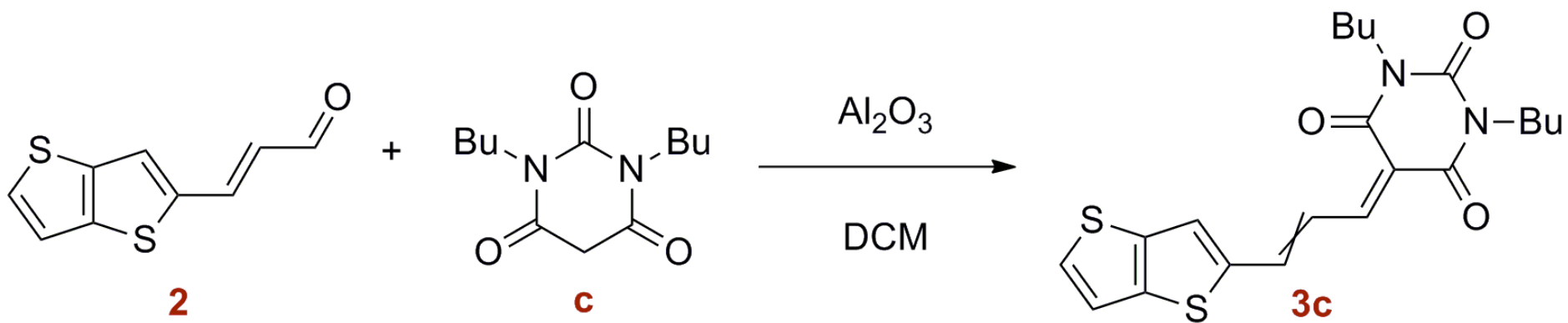

e (72 %)

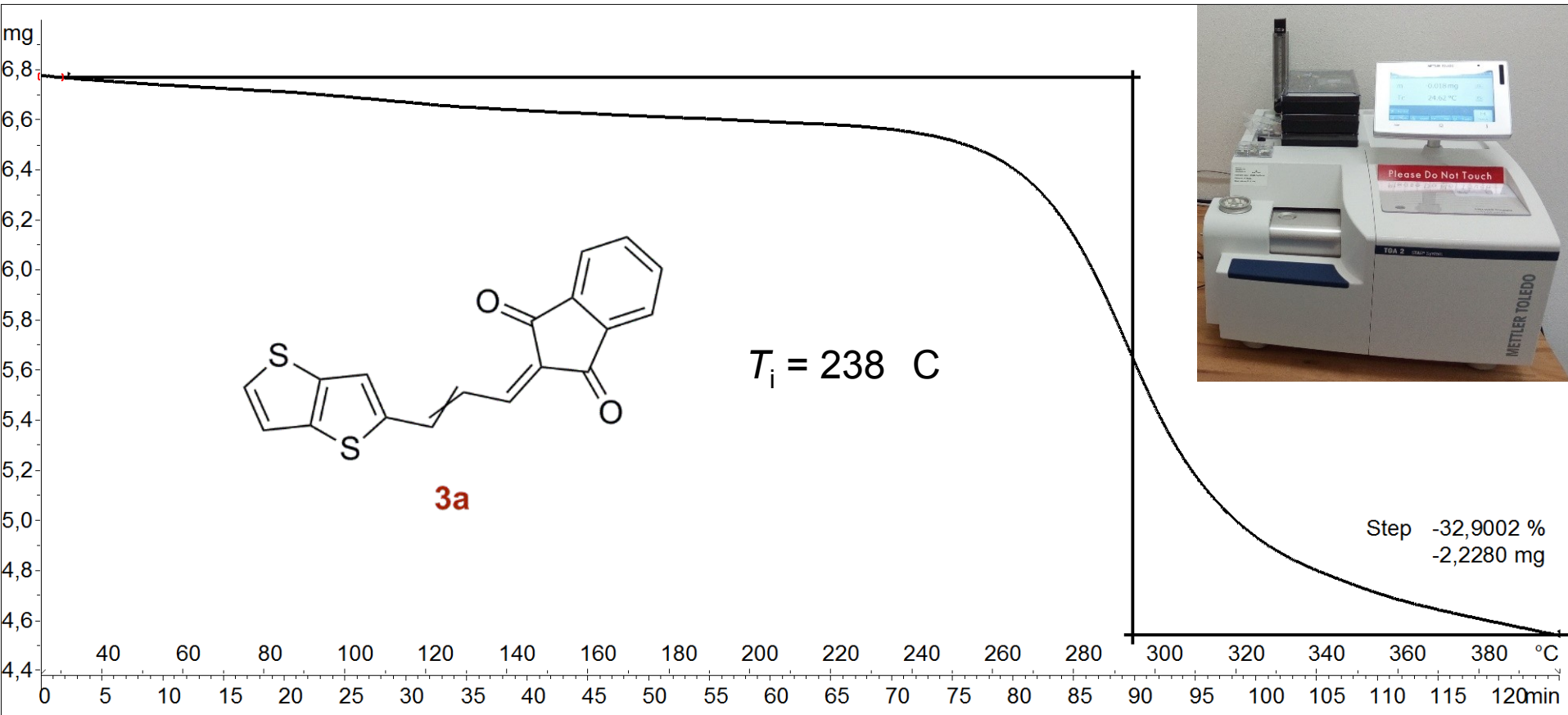

f (65 %)

Knoevenagelova kondenzace

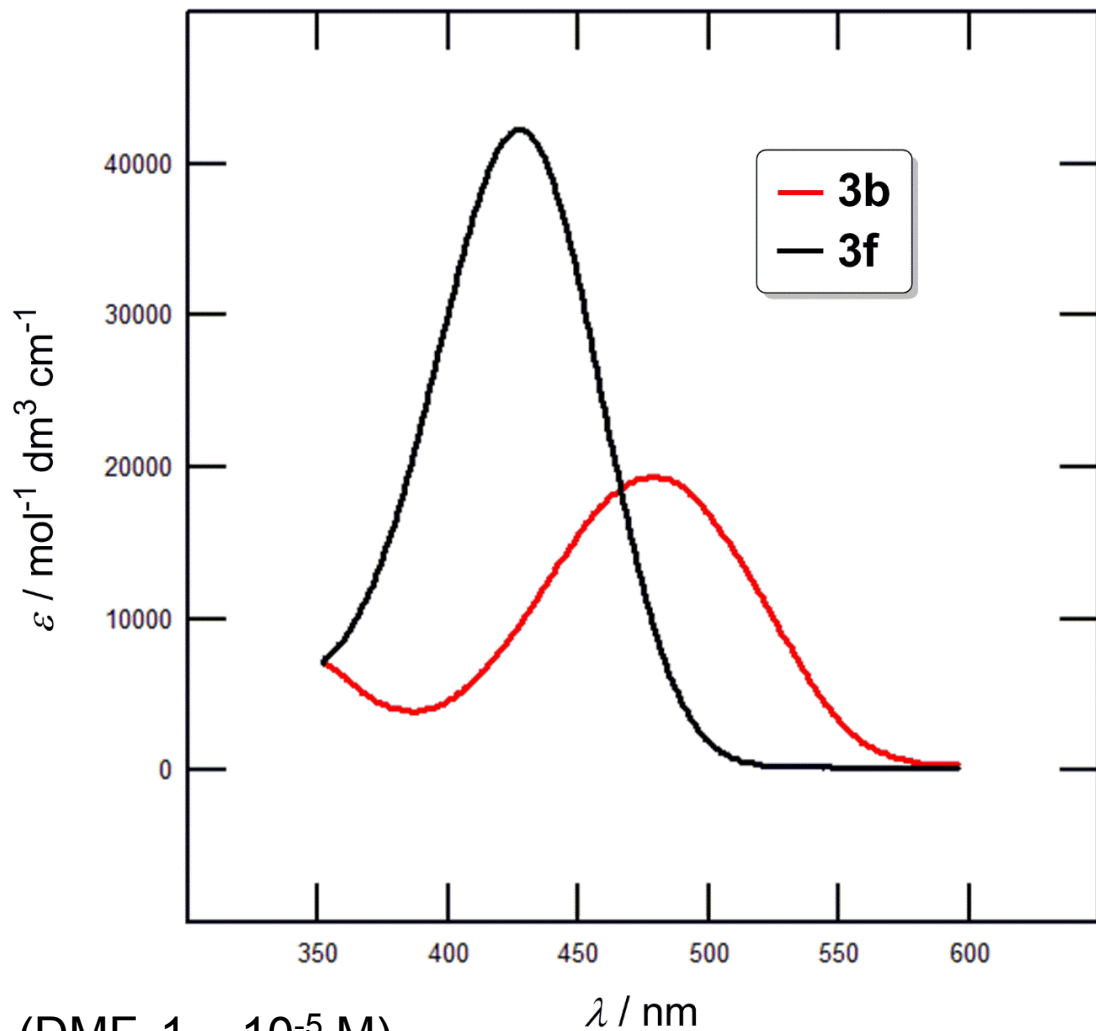

Termogravimetrická analýza (TGA)

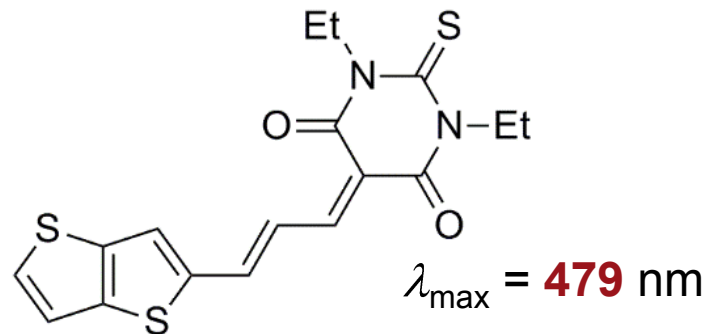

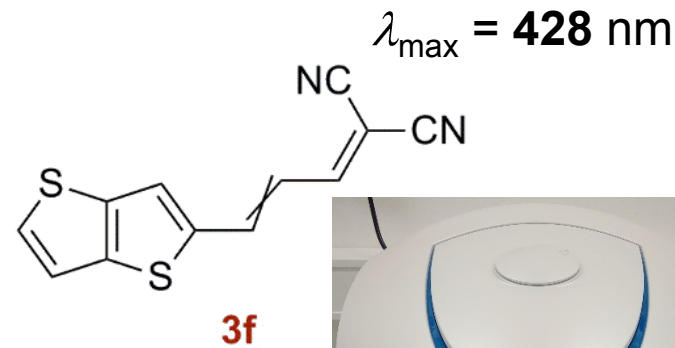
UV-VIS absorpční spektroskopie

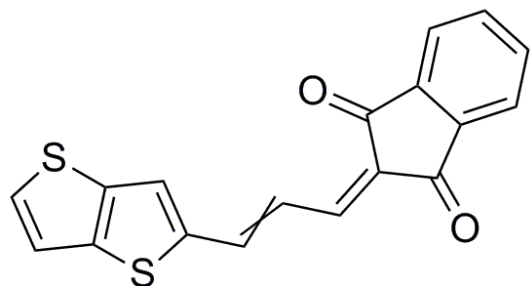
(DMF, $1 \cdot 10^{-5}$ M)

$\Delta\lambda_{\text{max}} = 51$ nm

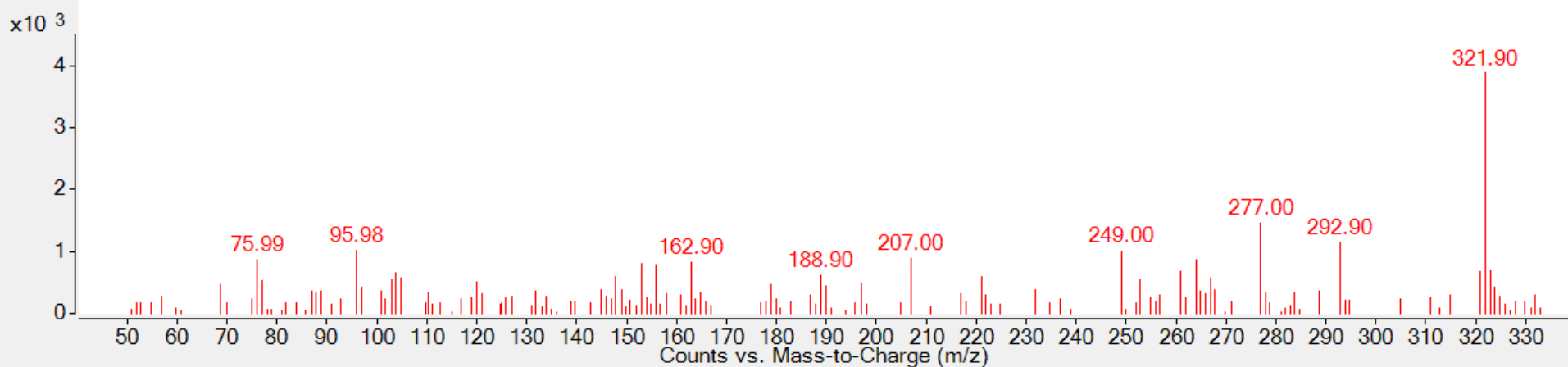
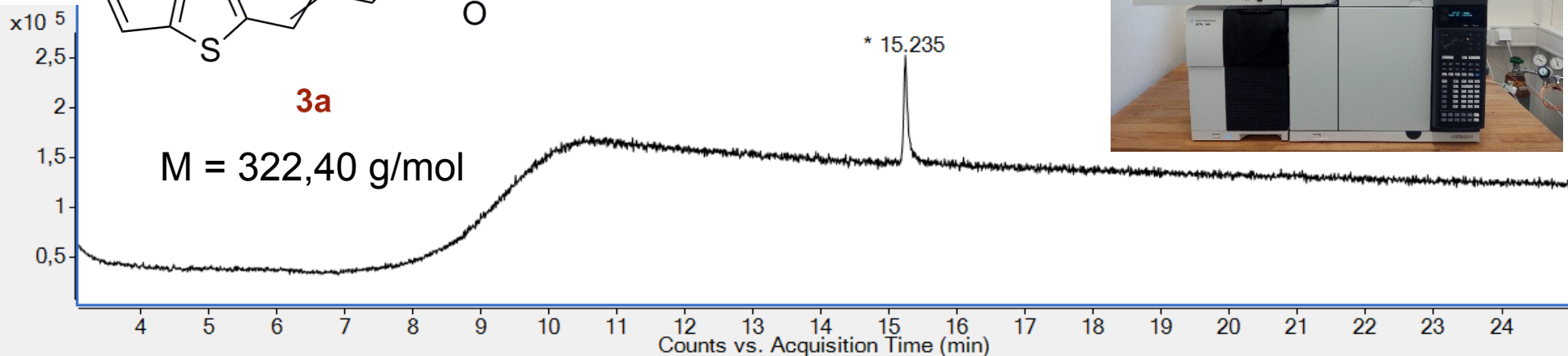
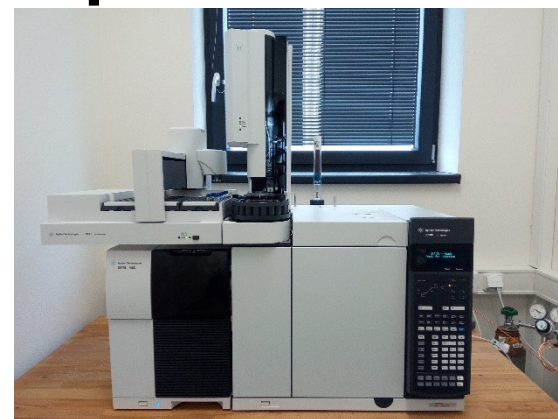

Plynová chromatografie / hmotnostní spektrometrie (GC/MS)

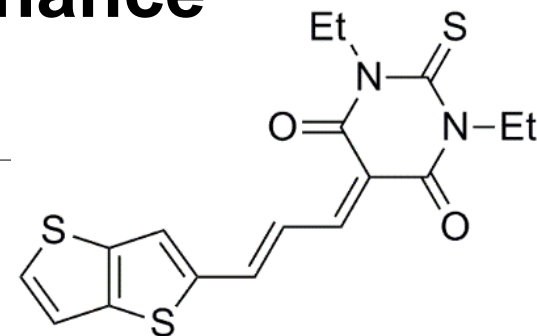

3a

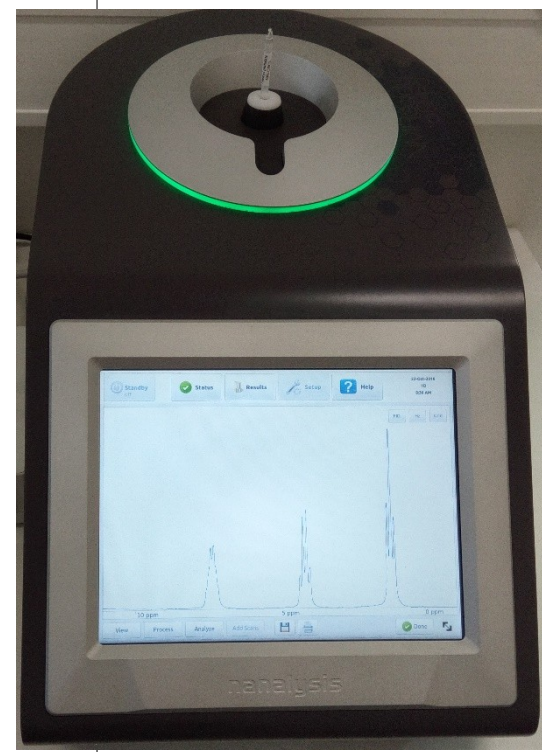
M = 322,40 g/mol

Nukleární magnetická rezonance (NMR)

3b

Experimenty k demonstraci učiva Chemie

Oxidačně-redukční reakce Důkaz přítomnosti kyslíku „Modrý cukrový chameleon“

glukosa + NaOH + methylenová modř + H₂O

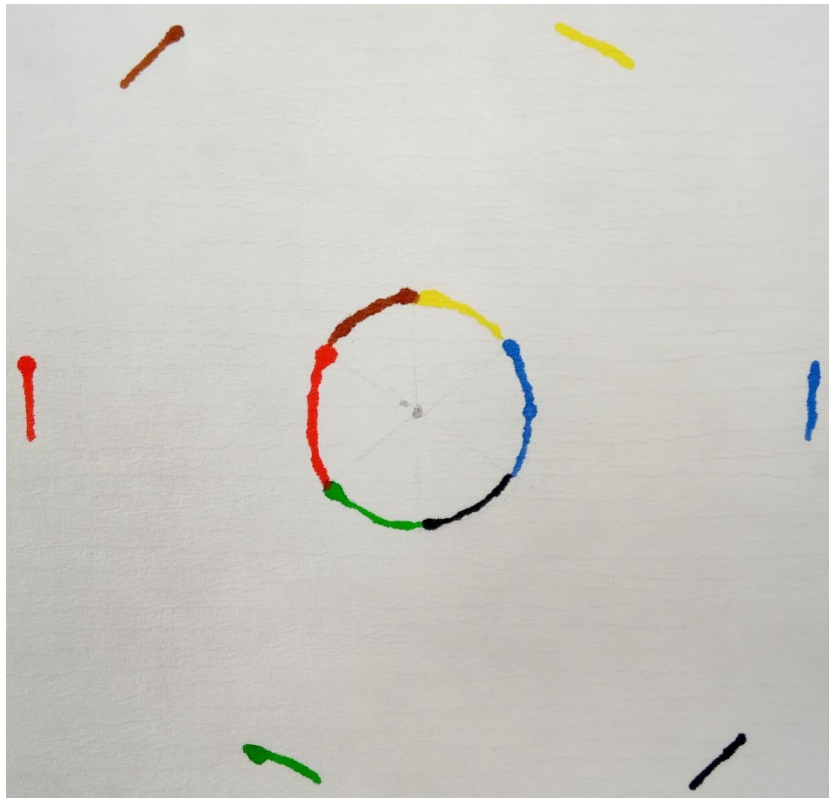

s kyslíkem

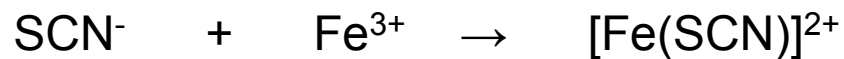
bez kyslíku

Chromatografická separace barviv obsažených v barevných fixách „Tajemství barevných fixek“

Experimenty k demonstraci učiva Chemie

Komplexotvorná chemická reakce „Neviditelná krvavá zpráva“

bez barvy

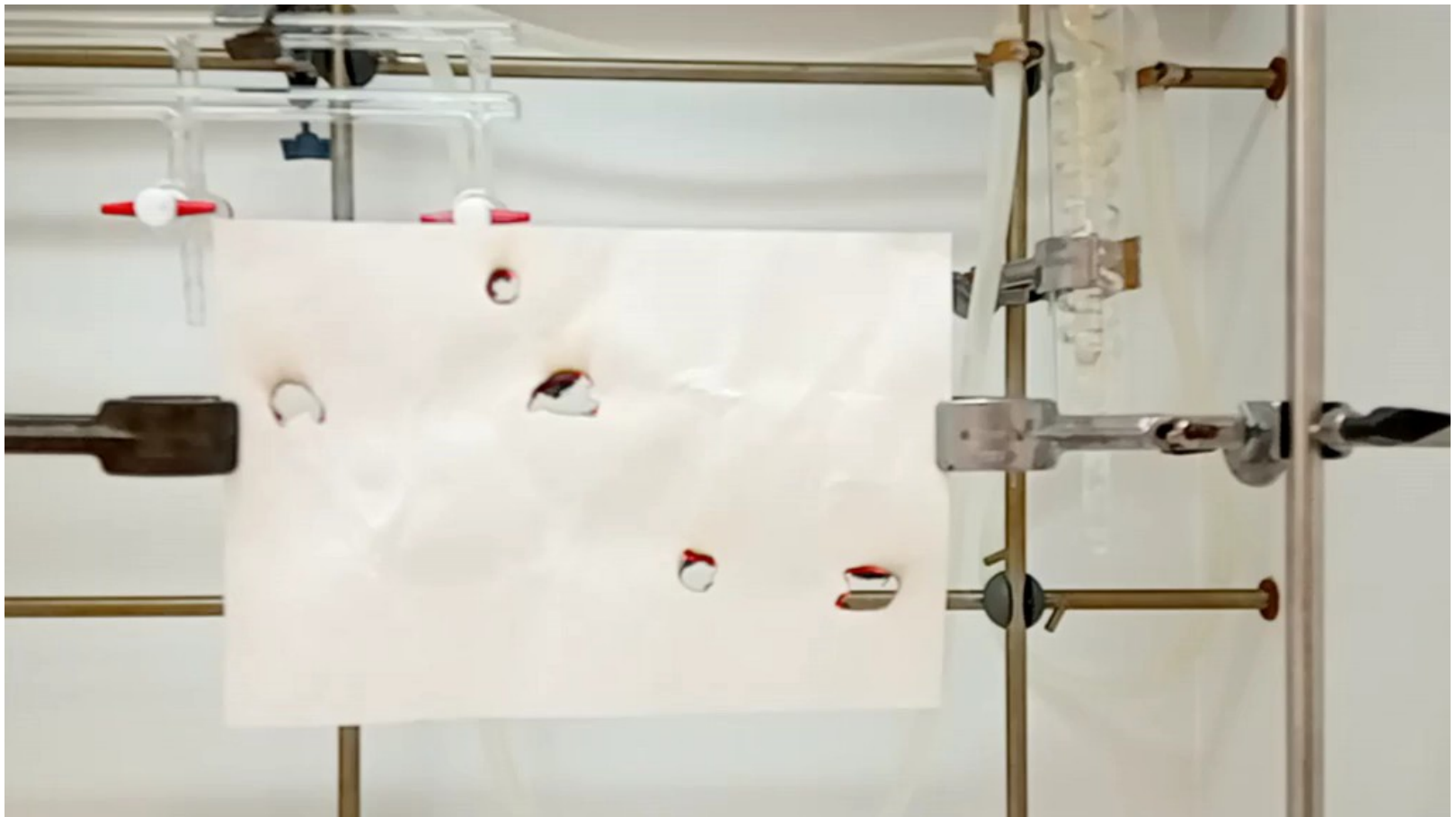
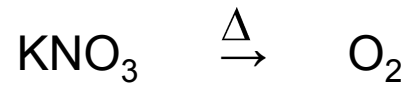
tmavě červená

Experimenty k demonstraci učiva Chemie

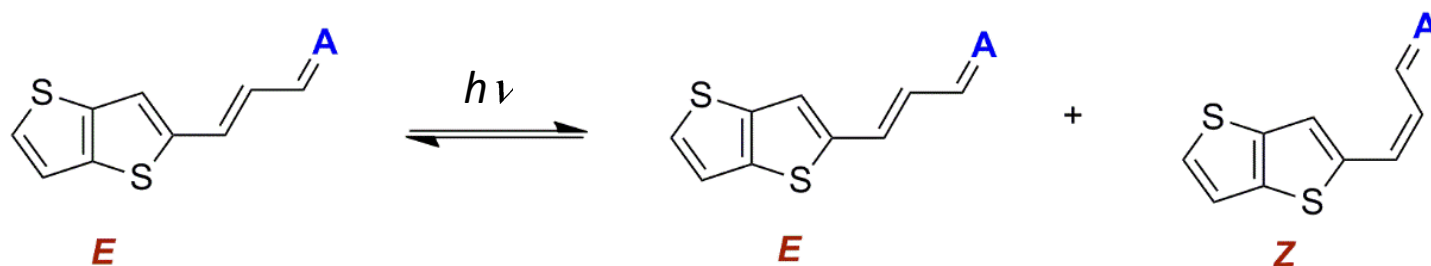
Selektivní prohoření papíru díky přítomnosti kyslíku

„Hořící písmo“

Závěr

- Syntéza a charakterizace šesti nových derivátů thieno[3,2-*b*]thiofenu rozšíření předchozí studie analogických derivátů [2]
- U pěti připravených sloučenin byla pozorována fotoindukovaná *E/Z* izomerizace

„molekulární přepínač“

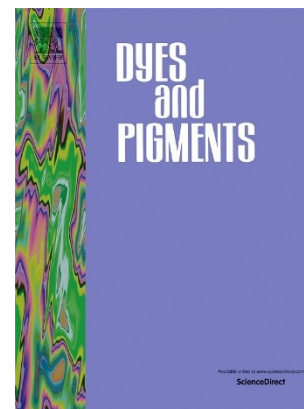
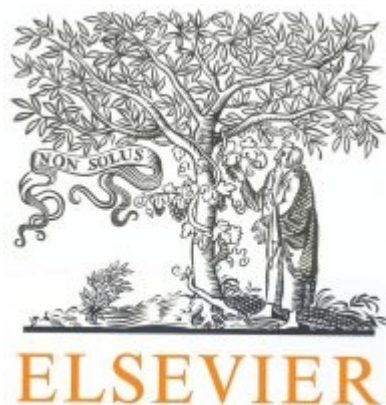
- Struktura a čistota připravených látek byla ověřena pomocí tenkovrstvé chromatografie (TLC), hmotnostní spektrometrie (GC/MS), hmotnostní MALDI spektrometrie s vysokým rozlišením (HR-MALDI) a nukleární magnetické rezonance (NMR)
- Vztahy mezi strukturou a vlastnostmi jsou studovány s využitím termogravimetrické analýzy (TGA), cyklické voltametrie (CV), UV-VIS absorpční spektroskopie a teoretických kvantově-chemických výpočtů (DFT)

[2] J. Podlesný, O. Pytela, M. Klikar, V. Jelínková, I. V. Kityk, K. Ozga, J. Jedryka, M. Rudysh, F. Bureš, *Org. Biomol. Chem.* **2019**, *17*, 3623–34.

Závěr

- Příprava manuskriptu pro *Dyes and Pigments* (Q1, IF = 4,018)

- Příprava a optimalizace experimentů pro demonstraci učiva předmětu CHS Chemie
- Prezentace experimentů veřejnosti v areálu VSŤE v rámci akce Noc Vědců 2019

Děkuji vám za pozornost

